

ULOGA NASTAVNIKA U RADU S NADARENIM UČENICIMA

SAŽETAK: U radu se uz navođenje različite definicije darovitosti, navode karakteristike darovite djece, te uloga nastavnika u identifikaciji darovitih učenika. U daljnjem dijelu rada opisuje se vidljivost darovitosti te navode instrumenti za uočavanje darovitosti kod djece. Zatim se govori o ulozi roditelja prema darovitosti kod djece, odnosno roditelja prema toj djeci. Zaključak autora je da nije uvijek lako prepoznati nadarene učenike, bez obzira o educiranosti učitelja. Međutim, najvažnije je da učitelj ima znanje i kompetencije koje će mu pomoći prepoznati nadarenog učenika i koji će svojim neposrednim radom i podrškom nadarenom učeniku omogućiti da vezuje svoj potencijal.

KLJUČNE RIJEČI: nastavnik, učenik, roditelj, nadarenost, darovito dijete

1. Uvod

Tema ovog rada je: Uloga nastavnika u radu s nadarenim učenicima. Prvo ćemo definirati nadarenost, na dalje ćemo pisati o oblicima nadarenosti. Kako poticati dijete da bude što uspješnije u svom školovanju? Jako je bitna uloga nastavnika u radu s djecom, treba pratiti djecu biti uz njih, pružiti im potporu kad imaju problem s nekim dijelom gradiva. Moje osobno razmišljanje je da nastavnik pored roditelja na neki način imaju ulogu odgajatelja, djeca usvajaju pravila ponašanja koja će na dalje primjenjivati za svoj daljnji rast i razvoj.

Unatoč brojnim spoznajama na ovom području, darovitost je i danas još uvijek široki pojam. Ono što darovitu djecu čini posebnima je želja, volja, strast i predanost za ono područje koje ih zanima i u kojem žele napredovati. Prema takvoj djeci u nama se pobuđuje duboko poštovanje, strahopoštovanje, ali, s druge strane, javlja se plašljivost i zavist. Darovita djeca suočavaju se s brojnim preprekama u životu kao što su okolina, odgojno-obrazovni sustav pa čak i roditelji. Upravo je podrška najbitniji čimbenik u razvoju njihova potencijala i darovitosti.

Učitelji imaju jednu od važnih uloga i unatoč neuređenosti u odgojno-obrazovnom sustavu, mogu potaknuti zainteresiranost i kreativnost kod darovite djece.

U protekla dva desetljeća, svrha i značaj podučavanja darovitih učenika podvrgnuti su utjecaju brojnih promjena. Prema novijim teorijama, vrsta inteligencije je odlučujući kriterij prema kojem se pojedini učenik prepoznaje i određuje kao darovit. Školstvo nastoji podići standarde i očekivanja postavljena učenicima, stoga su promjene u obrazovanju imale bitan utjecaj na predmetno područje.

2. Različite definicije darovitosti

Najstarije i najrasprostranjenije shvaćanje darovitosti proizlazi iz definicije inteligencije. Iz opažanja da se ljudska sposobnost snalaženja u različitim tipovima problema raspoređuje prema zvonolikoj krivulji (najviše ima prosječno uspješnih, a podjednak broj ispodprosječnih i iznadprosječnih pojedinaca) proizašla je mogućnost mjerenja te sposobnosti-inteligencije. Razlike u sposobnosti moguće je mjeriti (brojem riješenih zadataka u testu) i izraziti kao kvocijent inteligencije (IQ – odnos mentalne i kronološke dobi).

Definiranje darovitosti govori nam da su kriteriji koji se spominju različiti: intelekt, kreativnost i interakcija visoko razvijenih sposobnosti. Jedan je od kriterija kreativnost koja se i najčešće uočava po vanjskim znakovima (znatiželja, mašta, inteligencija) i može se poticati na različite načine u područjima za koja darovita djeca iskazuju interes. Pitanja koja se postavljaju ne bi trebala odražavati određene stereotipe, obrasce ponašanja i nametanje vlastitih ideja, nego pobuđivati hrabrost u zagovaranju vlastitih ideja i kritičko prosuđivanje.

Darovita su djeca vrlo maštovita i kreativna te umno sazrijevaju brže od svojih vršnjaka. Puno više čitaju i pokazuju velik interes za specifična područja. Postavljaju puno pitanja, logički brže zaključuju, mogu analizirati, sintetizirati i stvarati samo sebi znane putove rješavanja složenih zadataka, a posjeduju i druge umjetničke, jezične, glumačke sposobnosti. Često razvijaju osjećaj za duhovno i prepoznaju taj osjećaj kod drugih. Zbog često neodgovarajućih nastavnih planova i programa te sadržaja koji se obrađuje i koji u njima izaziva dosadu i nezainteresiranost, mogu biti nepažljivi ili ometati druge učenike svojim aktivnostima, stoga ponekad pokazuju one osobine koje se od njih najmanje očekuju: otpor radu u grupi ili paru, površnost, neprihvatanje neuspjeha, a u razredu često nisu omiljeni, pogotovo ako imaju naviku isticanja svoje intelektualne nadmoći (Lazarević, 2001).

Darovita djeca kognitivnim razvojem premašuju drugu djecu iste kronološke dobi, stoga teško pronalaze prijatelje među vršnjacima. Uz to, darovito dijete koje nastavu sluša prema redovnom školskom programu vrlo brzo usvaja gradivo koje mu djeluje u, najmanju ruku, dosadno; zbog čega postaje hiperaktivno, ometa tijek nastave i skreće pozornost na sebe. Time zapravo pokazuje da želi surađivati, ali na sebi prilagođenoj razini – najlakši način da se ublaži raskorak između njihovih intenzivnih potreba i školskog programa.

Brojna istraživanja djece s visokim sposobnostima dokazala su da što su sposobnosti više, to su izraženije i specifičnosti koje ovu grupaciju čine izuzetno osjećajnom na neodgovarajući odgojno-obrazovni sustav. Najnovija istraživanja ukazuju da nesklad uslijed frustracije zbog nezadovoljenih socijalnih i odgojno-obrazovnih potreba ovu djecu čini

rizičnom za kasnija asocijalna i devijantna ponašanja. Upravo rad s darovitima ima dvostruku korist jer na tako mogu ostvariti svoj biološki potencijal, no ujedno se i smanjuje rizik od asocijalnog ponašanja (Winner, 2005).

3. Karakteristike darovite djece

Postoji sklop karakteristika ponašanja koja se često znaju pojaviti kod darovite djece. Darovita djeca znatno se razlikuju od ostale po svojoj brzini, ali i samostalnosti kojom dolaze do otkrića novih puteva. Ponekad darovita djeca problem rješavaju na razini odraslog čovjeka. Razliku između djece koja su marljiva i trude se od darovite opisao je (Winner, 2005):

1. U područjima gdje je definiran skup organiziranog znanja poput matematike, jezika, umjetnosti, sporta, glazbe darovito dijete će prije usvojiti znanja od prosjeka svoje skupine. Razlog tomu je što mu ovladavanje ide brže i lakše.
2. Samostalnost djeteta sasvim normalno znači minimalna pomoć druge osobe, a to znači da dijete samostalno definira nova pravila, norme i metode do kojih je došao svojom spoznajom. Darovitoj djeci nije pokazan smjer kojim će doći do otkrivenja već svojom kreativnošću i novim načinima usvajanja znanja u određenom području/ima.
3. Za djecu koja pokazuju znakove darovitosti stupanj koncentracije je vrlo visok u području/ima koja ih zanimaju. Osim koncentracije, dijete pokazuje svoju strast i potpunu predanost svojim interesima pa tako ponekad znaju izgubiti pojam o vremenu.

Daroviti pojedinci imaju neke zajedničke kognitivne osobine (Čudina-Obradović, 1991):

- sposobnost usmjerenja pažnje na relevantne informacije i sposobnost zadržavanja pažnje
- visoko razvijena sposobnost uočavanja u području svoje nadarenosti (tzv. sistemsko razmišljanje)
- visoko razvijena sposobnost za uočavanje i pronalaženje novih problema (tzv. analitičko razmišljanje)
- originalan i aktivan pristup prema okolini, sposobnost učinkovite pohrane informacija koja osigurava bogatu i dobro organiziranu mrežu pojmova i specifičnih znanja
- sposobnost brzog pretraživanja dugoročnog pamćenja.

3.1. Pogrešna shvaćanja nadarenih učenika

Postoji mnogo pogrešnih predodžbi o darovitim učenicima koje u konačnici njihova sredina može spriječiti. Navest ćemo neke od najčešćih zabluda i pogrešnih mišljenja koje okolina ima prema nadarenim učenicima:

1. Daroviti učenici su pametni i mogu se brinuti sami za sebe: Kada učenici ne dobiju naobrazbu primjernu njihovim potrebama, oni gube motivaciju, a ponekad i sam interes za učenje i školu. Istraživanja pokazuju da se njihov interes za napretkom neće održati niti razvijati do kraja ako nisu u potpunosti motivirani.
2. Daroviti su učenici uspješni u svim predmetima: Iako postoje učenici koji briljiraju u svim područjima, velika većina njih pokazuje darovitost za samo jedno od njih. Daroviti učenici mogu imati poteškoća s učenjem pojedinih predmeta dok ostale predmete polažu s lakoćom.
3. Nadareni su učenici jedna homogena skupina: Kao i sve druge skupine, nadareni učenici imaju različite interese, područja u kojima odskoču od drugih, različite sposobnosti i temperament. Ne postoje točno definirane karakteristike nadarenog učenika niti se svi učenici trebaju tretirati na isti način.
4. Svi su učenici talentirani u nekom području (Burušić i sur., 2019).

4. Okvir za poticanje iskustava učenja i vrednovanje postignuća darovite djece i učenika

Prema Zrilić i Marin (2017) Pravilnikom se utvrđuje praćenje, školovanje i motivacija darovitih učenika za vrijeme osnovne i srednje škole, ali i parametri završetka škole prije predviđenog vremena.

Okvirom za poticanje iskustava učenja i vrednovanje postignuća darovite djece i učenika (2016) naglasak se stavlja i na vrijednosti Okvira predviđenog za darovite učenike. Vrijednosti koje Okvir (2016) ističe su: „znanje, solidarnost, identitet, odgovornost, integritet, poštivanje, zdravlje i poduzetnost“. Takve su vrijednosti općenito bitne, ali u radu s darovitim učenicima naglasak je posebno stavljen na njih kao i u razvoju, jer, u najgorem slučaju, darovitost može biti neupotrebljiva i razarajuća.

Prema Okviru (2016) u razradi on daje:

- objašnjenje vrijednosti i načela u radu s darovitim učenicima
- naputke i preporuke važne uz proces identificiranja darovitih i podršku u odgojno-obrazovnom sustavu za različite tipove darovitosti
- naputke i preporuke vezane uz praćenje i evidenciju o ostvarenjima darovitih učenika

- važnost i zadaća sudionika, a posebice tima u radu s darovitim učenicima u odgojno-obrazovnim ustanovama

- uloga i potpora roditeljima darovitih učenika

U njemu se također navodi sustavna briga o darovitima (2016):

- uvođenje novijeg zakona o brizi za darovite

- omogućeni preduvjeti za otkrivanje darovitih učenika

- suradnja odgojno-obrazovne sa psihološko-pedagoškom ustanovom

- prikupljanje podataka darovitih učenika od predškolskog do srednjoškolskog odgoja i obrazovanja

- pristup bazama podataka o: centrima izvrsnosti, radovima, istraživanjima u aspektu darovitosti, ponuda za učenje darovitih kao i za stručne suradnike radionica, kampova, istraživačkih radova itd. (Zrilić i Marin, 2017).

5. Uloga nastavnika u identifikaciji darovitih učenika

Prvi susret sa školom bitan je put za svako dijete, a u toj dobi djeca razvijaju psihomotorne sposobnosti. Primjerice, u koordinaciji ruku i očiju gdje je većina šestogodišnjaka sposobna udariti loptu, mnogi ju mogu uhvatiti, ali manji je broj onih koji ističu stvarnu spremnost za te radnje dok ne napune osam ili devet godina.

Odgojno-obrazovna potpora bitan je faktor u poticanju i kreiranju učenikove darovitosti. Škola kojoj je temelj dobra reforma, ima potencijal razviti sposobnost mišljenja, zaključivanja, kreativnosti ne samo kod darovitih učenika već kod svih polaznika škole.

Prema Okviru (2016) u identifikaciji darovite djece uz roditelje u uočavanju darovitosti bi trebali biti upravo učitelji, a poželjno je da oni imaju neki stupanj pripremljenosti. Zadaća učitelja je detektirati i primjećivati darovitost te u kojem rasponu odstupa od ostalih vršnjaka. Postoje nedoumice brojnih učitelja prilikom identifikacije darovitih učenika kao što je otkrivanje darovitih učenika koji nisu uopće daroviti ili nemogućnost identificiranja darovitog učenika.

Učitelj različitim aktivnostima, to jest obogaćivanju i proširivanju kurikuluma za one učenike koje smatra da su potencijalno daroviti, može uvidjeti je li prisutna darovitost ili nije. Učitelji ne trebaju biti daroviti kako bi prepoznali darovitog učenika. Učitelji koji su pohađali seminare ili tečajeve za darovite prije će otkriti darovito dijete isto kao i učitelji koji u obiteljima imaju darovito dijete ili učitelji koji imaju više iskustva u odgojno-obrazovnom sustavu od ostalih, ali to ne znači da oni koji nemaju takvo iskustvo nisu jednako dobri u prepoznavanju darovitosti. Pomoć stručnih suradnika, roditelja, odgajatelja čak i drugih učenika učiteljima

može biti od značajne važnosti kako bi zajedničkim radom ostvarili ciljeve u odgojno obrazovnome radu s darovitom djecom (Okvir, 2016).

Rad s darovitima ima dvostruku korist jer tako mogu ostvariti svoj biološki potencijal, a ujedno se smanjuje rizik od asocijalnog ponašanja. Program rada s nadarenom djecom uključuje identificiranje potencijalno darovitog djeteta, utvrđivanje njegovih mogućnosti, potreba i interesa te uvažavanje specifičnih interesa i produbljivanje istih. Nadalje, uključuje omogućavanje djetetu da nauči što ga zanima na način koji mu odgovara i pritom mu za te aktivnosti pruža dovoljno vremena. Takvoj djeci svakako treba organizirati složenije aktivnosti, naročito u pogledu apstraktnog mišljenja. Često se programi za darovitu djecu ostvaruju kao projekti, zahtjevnije logičko-didaktičke igre, rad na multimedijском računalu i slično ili se, pak, organiziraju igraonice za darovitu djecu sličnih intelektualnih sposobnosti.

Škola učenicima osigurava uključenost u odgojno-obrazovni program u skladu s razinom i vrstom njihove darovitosti, primjerice; dodatnu nastavu i druge oblike rada koji potiču njihove sposobnosti i stvaralaštvo. Za darovite učenike može se organizirati rad po programima različite težine koji se ostvaruju u razrednom odjelu ili interesnim skupinama. Također, tu su razne kreativne i istraživačke radionice te skupni ili individualni izborni programi. U redovnoj nastavi dostupno je ubrzanje obrazovanja (akceleracija), mentorstvo i natjecanja, dok se izvan redovite nastave provode izvannastavne aktivnosti, radionice, ljetne i zimske škole, klubovi i kampovi.

6. Ubrzano školovanje – akceleracija

Ubrzanje školovanja znači ranije uključenje djeteta u redovito osnovnoškolsko obrazovanje ili mogućnost prelaska u više razrede tijekom iste školske godine. U takvom slučaju učiteljsko vijeće osniva stručni tim koji prati učenika i donosi odluku o njegovu prijelazu u viši razred. Stručni tim čine, ovisno o dobi učenika, učitelj razredne nastave i/ili učitelji predmetne nastave te stručni suradnici (psiholog, pedagog i drugi).

Odluka o ranijem uključanju i prelasku u više razrede donosi se nakon pomne procjene o potencijalnom utjecaju koji bi provedba imala na učenika, a jednom kad je provedeno, potrebno je pažljivo praćenje utjecaja na učenika. Pri donošenju odluke osobito se uzima u obzir učenikova dob, emocionalni i tjelesni razvoj, potpora roditelja, obrazovna potpora i učenikovo zanimanje i motiviranost.

7. Vidljivost darovitosti

Uz određenje definicije darovitosti postavlja se idući problem, a to je prepoznavanje darovitog djeteta. Prikazivanjem različitih modela darovitosti različito se pristupa u identifikaciji učenika, od mjerenja opće inteligencije sve do uvođenja novih sposobnosti i domena koje su se mjerile.

Burušić i suradnici (2019) objašnjavaju da ispitivanjem prisutnosti darovitosti nije potrebno samo provesti testiranje i zatim prikupiti rezultate sposobnosti, vještina, mišljenja, već i sagledati širu sliku, a pritom misle na razvojni proces. Prikupljanjem što više podataka o pojedincu jasnije je u kojem se pravcu darovitost može razvijati. Testiranje pomoću testova opće inteligencije ostvarivo je u svrhu uključivanja u projekt proširivanja rada s darovitima. Ako je osnovni cilj provedba određenih sposobnosti pojedinca u nekom području, tada se poseže za testovima koji mjere određene elemente sposobnosti.

Zadaća odgajatelja, učitelja i stručnih suradnika je upravo pratiti razvoj, interes, postignuća i motivaciju kod potencijalno darovitih pojedinaca, ali i pripremanje za kvalitetno ispitivanje darovitosti. Dijete za koje pretpostavljamo da bi moglo biti darovito u određenom području ili aktivnosti ujedno je i sam „pokretač“ nekog projekta. Stvaranjem problemske situacije potiče se mašta, kreativnost i inovativnost u pronalasku rješenja (Burušić i sur., 2019).

8. Instrumenti za uočavanje darovitosti

Prelaskom iz teorije u praksu postoji lista metoda i testova koji pomažu u identifikaciji darovitosti, a Sindik i Elez (2010) navode neke od njih (procjenjivanje, testovi, tehnika intervjua i razgovora).

Nastavnikova opažanja, liste za provjeru i skale procjene, testovi inteligencije, testovi kreativnosti, individualni testovi inteligencije, sredine koje potiču kreativno učenje, nominacija (vršnjaci, roditelji, djeca sama). Postoje različite ljestvice sudova ili tvrdnji pomoću koje još nazivamo i instrumentima u procjenjivanju razvijenosti darovitosti, a kao takvi dostupni su roditeljima, nastavnicima, pedagogima, psiholozima, medicinskim stručnjacima, učenicima, odnosno svakome tko želi ispitati darovitost.

Korištenjem metoda testova, znanja i ličnosti ispituje se opća inteligencija, logičke, praktične, jezične, sportske sposobnosti i ostale zasebne sposobnosti. Uz testove, primjenjuje se i metoda intervjua (djece, roditelja, odgojitelja) koji pomažu u potvrdi ispitanih testova.

Postoje i dvije grupe u otkrivanju darovitosti, a to su metoda procjene i metoda testiranja. Metodu testiranja provode stručnjaci koji su osposobljeni koji uspoređuju rezultate darovitog sa standardima populacije (Sindik i Elez, 2010).

9. Roditelji

Roditelji djece ponekad mogu imati visoka očekivanja pa znaju forsirati djecu na postizanje uspjeha iako ona to ne žele. Veći se pritisak stavlja na djecu koja su darovita smatrajući da mogu sve riješiti stavi li se pred njih problem ili zadatak ne razmišljajući o posljedicama koje mogu ostaviti po dijete.

Darovita djeca za roditelje znače i veću posvećenost, kako u obiteljskome životu, tako i u odgojno-obrazovnome sustavu. Tako roditelji imaju velika očekivanja i posvećenost darovitom djetetu od odgojno-obrazovne ustanove koja u Republici Hrvatskoj ne nudi obogaćen program. Winner (2005) navodi neke obiteljske karakteristike koje bi mogle voditi ka darovitosti, a kao takvu navodi rođenje prvog djeteta ili jedinca, a razlog tomu je davanje poticaja najviše u prvim godinama djetetova života.

Djeca čiji roditelji obogaćuju svoj način života kulturnim uzdizanjima ili čitajući raznu literaturu pridonose razvoju darovitosti kao i njihova usmjerenost na dijete. Jedan od načina je vrijeme posvećeno razvitku darovitosti kod djeteta dok je drugi žrtvovanje kako bi djetetu osigurali obrazovanje na što većoj razini. Ne postoji ništa važnije od pružanja potpore koju roditelji pružaju svojoj djeci. U natprosječnim rezultatima koje daju darovita djeca obitelj je ta koja je imala glavnu ulogu. Poticanje, ohrabrivanje od strane roditelja, bake ili djedova djecu motiviraju za uspjeh u određenim područjima.

Darovitom djetetu potreban je spektar aktivnosti kako bi njegovao i razvijao darovitost za razliku od prosječnog djeteta, kao što su: poticaji, materijali za učenje i igru, učenje po modelu.

10. Zaključak

Iz svega navedenoga možemo zaključiti kako nadarene učenike nije uvijek lako prepoznati, neovisno o educiranosti učitelja, upravo zato što svoje iznimne sposobnosti neki učenici ne žele pokazati (zbog neprihvatanja i neodobravanja od strane razrednih kolega, nerazumijevanja učitelja za stalna propitkivanja i sl.) Ali ono što je važno naglasiti je da za poticanje nadarenosti i njezinog razvoja nije nikada kasno i da tendencija učitelja mora ići u tom smjeru.

Gotovo jednako bitno kao poticanje nadarenosti kod učenika jest i pružanje radnih mogućnosti i materijala učenicima za rad, pomoć koja će im biti osigurana od strane učitelja ako im nešto nije jasno, učiteljev truda uvijek bude u koraku s njihovim svijetom i tako prati njihov napredak. Svako dijete od rođenja posjeduje jednu ili više potencijalnih nadarenosti. Ta potencijalna nadarenost će se razvijati ovisno o motivaciji pojedinca koja je vezana za njegove interese ali i poticajima za rad koji proizlaze od njegove obitelji, učitelja i okoline.

I na kraju, ono što se potvrđuje kao najvažnije je da učitelj ima znanje i kompetencije koje će mu pomoći prepoznati nadarenog učenika i koji će svojim neposrednim radom i podrškom nadarenom učeniku omogućiti da razvija svoj potencijal od kojeg će cijelo društvo i lokalna zajednica imati višestruke koristi u budućnosti. Možemo zaključiti da učitelji imaju pozitivan stav o darovitim učenicima kao i okolina koja ih prihvaća.

Ono čemu bi se trebali više okrenuti učitelji je upotreba digitalnih alata. Kako bi oni bili korišteni, škola treba biti informatički opremljena, ali pritom treba paziti da digitalizacija ne zamijeni u potpunosti živu nastavu. Osim opremljenosti, učitelji bi trebali posjedovati osnovno znanje u korištenju informatičke tehnologije.

Kako bi rad s darovitim učenicima bio zaokružen, potrebno je imati dobar školski sustav koji shvaća njegove potrebe, a samim time se olakšava rad učitelja. Potencijalni problem se može pojaviti u suradnji s roditeljima, želeći osigurati svojoj djeci potrebno obrazovanje, automatski se vrši pritisak na učitelje.

Postoje škole koje u Republici Hrvatskoj jednostavno ne nude programe koji bi bili usmjereni na razvitak darovitosti i tako učenici nemaju prostora za napredak unatoč volji i želji učitelja koju želi osigurati. Važno je strpljenje i suradnja s roditeljima, učiteljima, mentorima i ostalim stručnim suradnicima što više je moguće radi učenika.

LITERATURA

- Burušić, J., Šerepac, V., Babarović, T., Blažev, M., Glasnović Gracin, D., Jaguš, T., Martinis, O. i Šakić Velić, M. (2019). *Stem daroviti i talentirani učenici. Identifikacija, metode nastavnog rada i profesionalno usmjeravanje*. Zagreb: Alfa, 110.-113. str.
- Čudina – Obradović, M. (1991). *Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*, Zagreb: Školska knjiga, 53. str., (8. 03.2021.)
- <http://czpd.hr/wpcontent/uploads/2016/03/Okvir-darovita-djeca-i-ucenici.pdf>
Okvir za poticanje iskustva učenja i vrednovanje postignuća darovite djece i učenika (2016) (9. 03. 2021.)
- <https://lupilu.hr/djeca/sve-o-darovitoj-djeci-karakteristike-problemi-testiranja/>
Sve o darovitoj djeci - karakteristike, problemi testiranja (2019). *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*. (9. 03. 2021.)
- Lazarević, N. (2001), *Darovitost*. Filozofski fakultet u Rijeci, 126.-127. str.
- Sindik, J. i Elez, K. (2011). Mogućnost određivanja pouzdanosti i konstruktne valjanosti za tri skale procjene nekih aspekata darovitosti predškolske djece. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 47(1), 108-123.
- Winner, E. i Opačak, K. (2005). *Darovita djeca: mitovi i stvarnost*. Ostvarenja. (9.03.2021.)
- Zirlić, S. i Marin, D. (2018). Zakonski okviri odgoja i obrazovanja darovitih učenika u Republici Hrvatskoj, 86.-88. str.

ULOGA NASTAVNIKA S NADARENIM UČENICIMA

Marko Mijatović, Ph. D
Vedrana Blagojević, M.Sc.

Summary

Throughout the work there are different definition of gifts, listing the characteristics of gifted children, and the role of teachers in identifying gifted students. The further part of the work describes the recognition of those gifted and lists the instruments for noticing gifts in children. Furthermore, there is a talk of the role of parents towards gifted children. The author's conclusion is that it is not always easy to recognize gifted students, regardless of teacher education. However, the most important thing is that the teacher has the knowledge and competences to help him recognize the gifted student and who will invest his immediate work and support for the gifted student to excel with his potential.

Keywords: teacher, student, parent, gift, gifted child